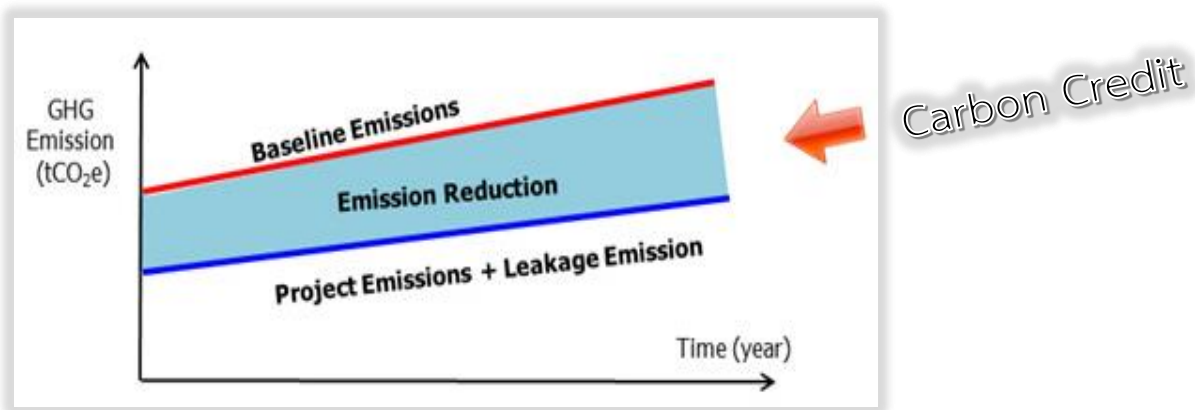

สิงคโปร์ตั้งสำนักงานใหญ่ตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิตระดับโลก

ในปัจจุบันภาคธุรกิจหลายประเทศได้รับแรงกดดันจากภาครัฐมากขึ้น เกี่ยวกับมาตรการลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ เพื่อช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยในแต่ละประเทศต่างก็มีการตั้งเป้าหมายในด้านสิ่งแวดล้อมที่ลงนามไว้ตามความตกลงต่างๆ ในเวทีโลก อาทิ ความตกลงปารีส (2015 Paris Climate Agreement) ที่เป็นการความตกลงตามกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เจรจากันในช่วงการประชุมภาคีสมาชิก ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ปี 2558 เพื่อกำหนดมาตรการลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์นั้น ได้จำกัดให้อุณหภูมิของโลกในศตวรรษนี้เพิ่มขึ้นไม่เกิน 1.5 องศาเซลเซียส ส่งผลให้แต่ละประเทศเดินหน้ามาตรการลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์อย่างจริงจัง นอกจากนี้ การประกอบธุรกิจที่มีกลยุทธ์ให้ความสำคัญในด้านสิ่งแวดล้อม ก็เป็นอีกทิศทางหนึ่งที่กำหนดเทรนด์ของเศรษฐกิจสีเขียวในยุคปัจจุบัน ยกตัวอย่างจากบริษัทยักษ์ใหญ่ของโลก เช่น Amazon IBM Microsoft หรือ Unilever ที่ล้วนตั้งเป้าหมายพยายามลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ให้เหลือศูนย์ให้ได้ในอีก 20 - 30 ปีข้างหน้า

อย่างไรก็ตาม จากเทคโนโลยีที่มีอยู่ในขณะนี้ ส่งผลให้การพยายามลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ของบางอุตสาหกรรมยังเป็นเรื่องยาก (หรือเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้เลย) โดยส่วนใหญ่กระทบในเรื่องต้นทุนที่สูงขึ้น ดังนั้น ตลาดคาร์บอนเปิดโอกาสให้ธุรกิจที่ไม่สามารถลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ได้ตามเกณฑ์กำหนดโดยภาครัฐนั้น สามารถเข้ามาซื้อคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit)¹ ที่ขายโดยธุรกิจอื่นที่สามารถทำการลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ได้ต่ำกว่าเกณฑ์แล้วนำเครดิตจำนวนดังกล่าวมาขายในตลาด โดยสามารถนำคาร์บอนเครดิตที่ซื้อไปชดเชยการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดขึ้นนั่นเอง

ตลาดคาร์บอนนับเป็นมาตรการทางเศรษฐศาสตร์รูปแบบหนึ่งที่ใช้สร้างแรงจูงใจให้เกิดการลดก๊าซเรือนกระจก โดยเริ่มเข้ามามีบทบาทชัดเจน จนนำไปสู่การปฏิบัติและขยายผลอย่างต่อเนื่องในระดับสากลทั้งในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนาหลังจากพิธีสารโตเกียว (Kyoto Protocol) มีผลบังคับใช้เมื่อปี 2548 โดยปัจจุบันตลาดคาร์บอน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

¹ คาร์บอนเครดิต (Carbon Credit) คือ การนำปริมาณการลดใช้ก๊าซเรือนกระจกที่ต่ำกว่าเป้าหมายในแต่ละประเทศหรือแต่ละหน่วยงานมาเปลี่ยนแปลงให้สามารถซื้อขายได้ เปรียบเหมือนเป็นสินค้าประเภทหนึ่ง

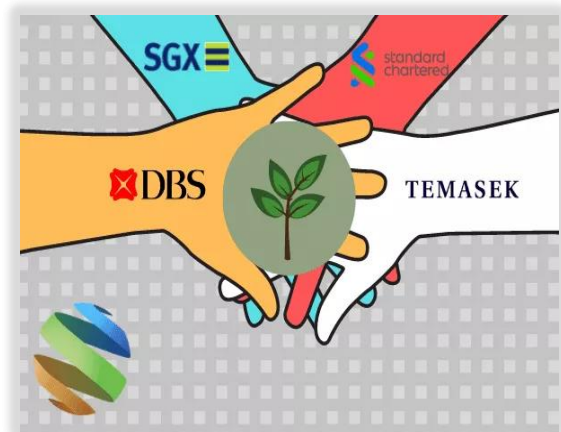
1. ตลาดคาร์บอนภาคบังคับ (Mandatory Carbon Market) คือ ตลาดคาร์บอนที่มีการซื้อขายคาร์บอนเครดิตและสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่สามารถนำมาชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามที่กฎหมายบังคับ (Legally Binding Target) หรือตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

2. ตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจ (Voluntary Carbon Market) คือ ตลาดคาร์บอนที่ถูกสร้างขึ้นโดยไม่ได้มีกฎหมายบังคับ การจัดตั้งตลาดมักเกิดจากความร่วมมือกันของภาคเอกชนเพื่อช่วยลดปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยสมัครใจ ผู้ที่เข้าร่วมซื้อขายในตลาดอาจจะมีการตั้งเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนเอง (Voluntary Cap-and-Trade) ซึ่งไม่ได้มีผลผูกพันตามกฎหมาย (Non-Legally Binding Target) และดำเนินการซื้อขายคาร์บอนเครดิตหรือสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมาชดเชยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนเอง

บริษัท Climate Impact X (CIX) ซึ่งเป็นกิจการร่วมค้า (Joint Venture: JV) ในสิงคโปร์ที่เกิดจากการรวมตัวของ 1) ธนาคาร DBS 2) ธนาคาร Standard Chartered 3) ตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ และ 4) บริษัทเทมาเส็กโฮลดิ้งส์ (Temasek) ได้แถลงข่าวเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2564 เกี่ยวกับวัตถุประสงค์การก่อตั้ง ตลาดแลกเปลี่ยน / ซื้อขายคาร์บอนเครดิตมาตรฐานโลกแห่งใหม่ มีสำนักงานใหญ่ในสิงคโปร์ โดยคาดว่าจะสามารถเปิดดำเนินการธุรกิจได้ในช่วงปลายปี 2654 นี้

ในการนี้ นาย Ravi Menon ผู้ว่าการธนาคารแห่งสิงคโปร์ (Monetary Authority of Singapore) กล่าวว่า เพื่อประสิทธิภาพการจับคู่ระหว่างอุปสงค์และอุปทานของคาร์บอนเครดิต จึงมีความจำเป็นต้องมีระบบตลาดคาร์บอนที่แข็งแกร่ง เนื่องจากตลาดคาร์บอนกำลังจะกลายเป็นกลไกที่สำคัญในการผลักดันการลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ โดยธุรกิจที่ประสบความสำเร็จในความพยายามด้านนี้สามารถใช้ตลาดคาร์บอนเป็นอีกช่องทางในการเพิ่มทุนอีกทางหนึ่งด้วย กลยุทธ์นี้จึงถือเป็น

กลยุทธ์ที่ทั้งแยบยลและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ CIX จะมีแพลตฟอร์มหลากหลายที่สร้างมาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อ-ผู้ขายที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ **1) ระบบซื้อ-ขาย (Exchange Market) ตามภาคบังคับ** โดย CIX จะมุ่งพัฒนาให้เป็นการซื้อขายคาร์บอนเครดิตที่มีคุณภาพสูง² มีความโปร่งใส ใช้สัญญามาตรฐานเดียวเสมอทั้งหมด ผู้ซื้อขายทุกรายไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดใหญ่หรือธุรกิจรายย่อยจะได้ใช้เงื่อนไขการซื้อขายในกติกาเดียวกัน และ **2) ตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจ** ที่ CIX ให้ชื่อว่า Project Marketplace จะสนับสนุนผลิตภัณฑ์กลุ่มธุรกิจที่สนใจพยายามลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์แบบสมัครใจนี้ ให้ความรู้ข้อมูลเพิ่มเติมในแนวทางการลดสถานะโลกร้อน Natural Climate Solution (NCS) ตามข้อตกลงปารีส โดย NCS เป็นแนวทางปกป้องและฟื้นฟูสภาพระบบนิเวศทางธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ ป่าชายเลน ที่ใช้ต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อประโยชน์ในด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งยังมีส่วนช่วยเพิ่มรายได้ให้ชุมชนที่เกี่ยวข้องอีกด้วย โดยภูมิภาคเอเชียซึ่งจัดว่าเป็นแหล่งผู้ผลิตที่สำคัญของโลก จึงคาดว่าจะเป็นอย่างยิ่งที่ความริเริ่มตามแนวทาง NCS จะสามารถเติบโตขยายผลได้

ทั้งนี้ CIX ยังถือเป็นความริเริ่มหนึ่งจากโครงการ Emerging Stronger Taskforce's Alliance for Action (AfA) ในด้านความยั่งยืน ที่มีจุดประสงค์เพื่อสร้างสรรค์เศรษฐกิจใหม่ๆ ให้สิงคโปร์ ตามแนวคิดเศรษฐกิจแบบยั่งยืน ที่ได้เรียนรู้ผ่านบทเรียนในสถานการณ์ COVID-19 โดยเน้นให้สิงคโปร์ใช้ความเชี่ยวชาญจำเพาะที่โดดเด่น ในด้านการเงิน การธนาคาร กฎหมาย และความเป็นศูนย์กลางในด้านต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ และเป็นเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ

² High-Quality Carbon Credits คุณภาพของคาร์บอนเครดิตสามารถพิจารณาได้ใน 2 ประเด็น คือ 1) การลดหรือเลิกปล่อย CO₂ สู่อากาศได้ปริมาณอย่างน้อยหนึ่งตัน 2) เกิดจากกิจกรรมที่ไม่ทำร้ายธรรมชาติส่วนอื่นหรือสังคม

ความคิดเห็นของ สคต.

ปัจจุบันทั่วโลกล้วนให้ความสำคัญและใส่ใจในปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะภาวะโลกร้อนมากยิ่งขึ้น เพราะการสะสมมลพิษในสิ่งแวดล้อมจากอดีตจนถึงปัจจุบันเริ่มก่อให้เกิดผลกระทบต่อดำรงชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างชัดเจน และเนื่องจากปัญหาภาวะโลกร้อนเป็นปัญหาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกประเทศทั่วโลก องค์กรระหว่างประเทศจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการ รวมทั้งกำหนดมาตรการในด้านต่างๆ ผ่านเวทีโลกมาอย่างต่อเนื่อง

สิงคโปร์ให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาภาวะโลกร้อน และมีการผลักดันมาตรการต่างๆ อย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยล่าสุดรัฐบาลออกแผนการดำเนินงาน สิงคโปร์สีเขียว 2030³ (Singapore Green Plan 2030) จากความร่วมมือจาก 5 กระทรวงของสิงคโปร์ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพัฒนาแห่งชาติ กระทรวงความยั่งยืนและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม และกระทรวงคมนาคม ในการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานในด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาโลกร้อน สอดคล้องตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนปี 2030 (ปี 2573) ขององค์การสหประชาชาติ โดยมีเนื้อหาแนวทางปฏิบัติที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งนี้ ตลาดซื้อ-ขายคาร์บอนเครดิต CIX ที่กำลังจัดตั้งในสิงคโปร์ครั้งนี้ ถือเป็นกลยุทธ์แบบยลที่ยั่งยืนได้ทันที 2 ข้อ กล่าวคือ 1) ช่วยผลักดันและจูงใจให้ภาคอุตสาหกรรมเร่งดำเนินการในประเด็นสิ่งแวดล้อม สอดคล้องไปกับทิศทางที่รัฐบาลสิงคโปร์ตั้งเป้าหมายไว้ 2) เป็นการสร้างธุรกิจใหม่ เศรษฐกิจโมเดลใหม่ ขยายเป็นระดับโลก โดยการใช้ความชำนาญ ความเป็นศูนย์รวมทางทักษะ (Talent Pool) ที่ถือเป็นทรัพยากรสำคัญที่มีอยู่ในสิงคโปร์ ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจแบบยั่งยืนนั่นเอง

ที่มา :

Chanel News Asia:

<https://www.channelnewsasia.com/news/business/new-global-carbon-exchange-to-be-headquartered-in-singapore-14849056>

CNBC:

<https://www.cnbc.com/2021/05/21/a-new-global-carbon-exchange-will-be-launched-in-singapore-this-year.html>

.....
สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงสิงคโปร์ / พฤษภาคม 2564

³ ข่าวเด่นเรื่อง Singapore Green Plan 2030 วาระแห่งชาติในการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืนของสิงคโปร์

https://www.ditp.go.th/contents_attach/723330/723330.pdf